

ninger af Mynter, der vare bestemte til at udgives som falste Penge, ikke vilde kunne undskyldes sig med, at han kun havde udført, hvad der hørte til hans Profession og foretaget den Afstøbning, man havde bestilt hos ham. Derfor kan jeg ikke andet end være af den Tro, at det virkelig er en Fordeel, en Velgjerning for Pressen, at der haves en positiv Lovgivning, som bestemmer, at Bogtrykkeren og Boghandleren skulle være fritagne for enhver Undersøgelse af det Skrift, som de bidrage til at bringe ud i Publicum, eller fritagne for ethvert Ansvar for dets Indhold, saasnart de kunne påavise Forfatteren. Det har vel ikke været min Hensigt at paastaae, at en Medansvarlighed for Bogtrykkeren og Boghandleren ubetinget vilde blive at antage i det Tilfælde at en saadan Lovgivning ikke var givet. Biskop vilde der ofte kunne være Omstændigheder, som vilde være tilstrækkelige for Domstolene til alligevel at fritage de Paagjældende for et saadant Ansvar; men jeg holder mig forvisset om, at de under en saadan Tilstand vilde være langt mindre sikrede, langt mindre betryggede, end de nu ere det, og end de vilde være det efter det nye Lovudkast, og jeg troer, at det nødvendigt maa være i deres og dermed tillige i Pressens Interesse, at der haves bestemte og tydelige Love, som ordne dette Forhold.

Jeg vil imidlertid for et Dieblis gaae ud fra den Forudsætning, at det ikke var saaledes, som jeg har sagt, og at Bogtrykker og Boghandler virkelig vilde være fritagne for alt Ansvar, hvis alle disse formelle Bestemmelser vare faldne bort. Jeg kan da ikke nægte, at der efter mit Skøn herved vilde fremkomme en høist sørgelig Retstilstand. Borgerne vilde i saa Fald være udsatte, for at blive injurierede paa den groveste Maade i Skrifter, der udkom anonymt, med eller uden Angivelse af Bogtrykkeren, uden at de derimod havde det allermindste Forsvarsværn. Det er vel blevet bemærket af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 1ste District (Spanndet) at det er Noget, der er fælles for saamange Forbrydelser, at man ikke kan komme efter, hvem der er Ophavsmanden til dem, og han har til Exempel herpaa nævnt Tyveri; men Staten paatager sig dog at gjøre Sit for at opdage

Tyverier, den paatager sig at anstille Inquisition, for at komme efter den Skyldige og følger ham derpaa til Afstraffelse; men Injurier mod privat Mand ere udelukkende overladte til privat Forsøgning, og der er vist Ingen, som vilde ønske dette forandret. Den Fornærmede mangler saaledes ethvert Middel til at erholde undersøgt, hvem den Skyldige er, og han vilde, under den angivne Forudsætning, staae aldeles værgeløs, uden tænkeligt Forsvar mod de meest skammelige Angreb. Jeg troer nu, som sagt, ikke, at denne Forudsætning er rigtig; jeg troer ikke, at en saadan aldeles retløs Tilstand vilde indtræde, fordi vi manglede de omtalte formelle Bestemmelser; men jeg troer tvertimod, at Følgen deraf, som jeg for har anført, vilde være, at Bogtrykkere og Boghandlere vilde komme i en Stilling, der var meget usikrere end den, hvortil de nu befinde sig, hvilket atter ikke kunde Andet, end i Virkeligheden være til Skade for Pressens frie Benyttelse. Jeg ønsker ganske vist en udstrakt Pressesfrihed, og det saa stærkt som Noget, men jeg troer, at det gjælder om denne Frihed ligesom om enhver anden Frihed, der skal bestaae i det borgerlige Samfund, at det er i dens Interesse, at der er en Lovgivning, som tydeligt betegner dens Raaderum, og at det ikke lades aldeles ubestemt, i hvilket Forhold denne Frihed skal staae til hele den øvrige borgerlige Orden.

Hjerrild: Det kan vistnok synes meget besynderligt, naar i en Sag som denne, hvor saamange Skriftfloger og Lovlærde have udtalt sig, og det meget udførligt og grundigt, ja, hvor der ere nogle af dem, som ellers slet ikke have lagt Fingrene imellem, naar de have omtalt Lovforslaget, naar, siger jeg, en Lægmand som jeg, vil give sig til at tale med her, en Mand, som er født paa den jydskke Hede, og hvis Dagværk i Livet kun har givet ham liden Leilighed til at besatte sig med litteraire Sysler; men jeg har dog troet, i Betragtning af Sagens Bigtighed, at det slet ikke kunde være saameget ilde, om man hørte og fik at vide, hvorledes en saadan simpel Mand opfattede en Sag af den Natur. Hvad der nu først fremstiller sig for mig i denne Sag, det er, hvorvidt det kan være nyttigt eller nødvendigt, at